

FK 119
1

II m
922

10

AD
PUBLICVM LYCEI SNEEBERGENSIS

EXAMEN

XVI CAL. MAI,
ET SEQVENTIBVS DIEBVS PRISCORVM CONSVTVDINE
INSTITVENDVM, SVB CONTINVTIONE

S C H E M A T I S T R I V M N V M O R V M,

QVIBVS IMPRESSA CERNITVR AVGVSTORVM CALIGVLAE
NERONIS ET GALBAE EFFIGIES, CVM MANV PORRECTA
ORDINES CIRCVMSTANTES PRO ROMANORVM
MORE ADLOQVENS,

ET
INTROITVS CONCINNIORIS IN

A V G V S T A M

VOCEM SVB PERVERSA REGNANDI LIBIDINE
AVGVSTARVM FAMOSARVM
CAVSSA,

VENERANDOS LYCEI NOSTRI DN. INSPECTORES,
ET QVOTQVOT EX PROCERVVM VTRIVSQVE ORDINIS NVMERO MANSVE-
TIORIBVS MVSI FAVENT, CONVOCAT, SIBIQVE ILLORVM PER-
HONORIFICAM PRAESENTIAM EXORAT

M. IOANNES DOPPERTVS, Schol. Sneeb,
RECTOR.

SNEEBERGAE,
Praelo HENRICI FVLDAE.

Saepeius in maximorum Principum, mundi-
que Rectorum Aulis matrimonia minus prospere, et ex animi sententia
cessisse, ac pabula dissensionibus, statusque publici perturbationi
subministrasse, quin non raro Regnorum, et integrarum Provinciarum ever-
sioni fatalem terminum, florentibusque nationibus ruina acceleravisse, historia
teste compertum habemus. Hinc sagaciter Tiberius prohibuit, ne Livia S. P. Q.
acclamatione MATER PATRIAE appellaretur, Caesarisque nomini adscribe-
retur, IVLIAE FILIVS, bene subodorans, Tacito effrente, feminarum ho-
nores moderandos, et muliebre fastigium vergere in deminutionem sui, glo-
riaeque egregis facinoribus partae. Heu miserum virum! in cuius domo gal-
lina canit, pronunciabant olim Donati ad Terentium fide Qvirites: certe mis-
erum et calamitosum virum, cui potestas regendi praecisa, auctoritas adempta,
solaque obediendi, auresque vellicandi gloria relicta, quae fortuna livida, ca-
lamitasque interno moerore ipsa viscera arrodens, cordisque penetralia con-
tundens, infimos viros, et in amplo mundi theatro splendoris honorum cha-
racteres gerentes, tetigit, et non raro pessumdedit, ut haberent uxores cru-
ciatus et tormenta perpetua, carcinomata et maculas laudum suarum. *Multis
illustribus dedecori fuit uxor*, commemorat Plinius in Paneg. c. 83. *foris
claros domestica destruxit infamia, et ut maximi civis haberentur, hoc
efficiebat, quod mariti minores erant.* Hinc illustri sponso, atrisque ima-
ginibus elucenti, conquerenti aliquando in secreto amici iudicio: succubui in
iudicio, et amisi sponfam, venustate, divitiis, gemmarum et bonorum
abundantia instructam, respondit alter, dignus es vicisse: nam duobus de
una virgine certantibus, qui praedam accipit, is perdidit, qui vicit, is est
victus, qui vincitur, is revera est victor, et mente generosa compedes aureas
excudit, vacuumque cubile occupato, et dulces somnos vigiliisque honestas
praegrandibus matrimonii curis praefert, quae subinde egregia coepta impedi-
unt, et flores in dolis excellae decerpunt, furentique sua turbine de prosper-
rime felicitate deturbant. Virtutum censura inter reliqua humanae vitae or-
namenta admodum difficilis est, cum radices eae agant in animo, longaque
ab oculorum conspectu removeantur, et ea argumenta, quae mulieres in pu-
blicam lucem spargunt, non semper sincera existant, sed captivis furo illi-
ta, similia Candidatis in campo Martio, de quibus ingeniosus vitorum censor
Plautus in capt. a. 2. sc. 1. effert:

*Nam fere maxima pars morem huius homines habent, quod si volunt,
Dum id impetrant, boni sunt: sed ubi jam penes se habent,
Ex bonis pessimi et fraudulentissimi fiunt.*

et fraudulento decipiendi modo Sixti V. Praefulis R. quem graviter depingit
Leti in eius vita p. 611. 613. Pudor ingenuus Faustinae Antonini Imperatoris
conjugem non cohibuit, quo minus nautis, gladiatoribus, aliisque vilissimis
hominibus se substerneret, et a Purpura et Diademate ad extremae plebis sor-
des transfileret; nec Helvii Pertinacis uxorem throni Majestas deterruit, quin
palam stigmatum et flagellorum vestigia osculata in flagitiosissimorum verbero-
rum obscenitate arderet, ut taceam Caesennias, Hippias et Messalinas, quae
certe aeterna opprobria, maculaeque venustissimi sexus, viperacque maritis

et

et Imperio existunt. Danielis Eremitae verba L. IV. c. IX. de vita aulica et civili mihi paullo liberius concepta, honestisque Matronis haudquaquam perniciosa videntur: *saecula nostra pervulgata jam consuetudine vitia fecerunt: vix mulier ulla est, quae ubi lectum ascendit, non de adultero cogitet: et cum domum uxorem diducis, metum quoque diducis: huc illud Iuvenalis accerferentis:*

Tarpejum linen adora

Pronus, et auratam Junoni caede juvencam,

Si tibi contigerit capitis matrona pudici.

In extremum sane infelicitatis barathrum Regnum Neapolitanum quondam coniecere Ioannae, quarum fraudes et scelera, astuta negotiorum moderandorum ratio, mores a Dei sacrorumque veneratione alieni, homicidia horrenda, et in tori sanctuario commissa, adulteria aperta, Europae innotuerunt, historiarumque commemorationi et posteris execranda documenta reliquerunt. Prioris Ioannae, Roberti ex Carolo filio praedefuncti neptis, vita et imperium multis horrendis tragicisque exemplis abundat, quae Ioanna, quamvis propter regnandi prudentiam, et alias confictas virtutes ab aliquibus scriptoribus, sigillatim a Baldo et Angelo fratribus, ea aetate Ictis Cl. passim in libellis et consiliis commendetur, laudibusque efferatur, nihilominus alius quidam Neapolitanus juris sacerdos asserit, eam potius ruinam, quam Regnam appellandam esse, contexens in Ioannae imperium binos hosce versus:

Regnaregunt vulvae, gens tota clamat simul Oh vae!

Interitus regni est a muliere Regi.

Altera hujus nominis Ioanna cum ipsa inconstantia inuit certamen, suumque corporis pabulum, deliciasque quaesivit in voluptatibus obscenis, alternisque adulteriis, libidinisque ministros praecipue habuit Pandulfellum Alopum, Urbannum, Aurigliam et Ioannem Caracciolum; tres priores originem trahebant ex stirpe antiqua, et generosis natalibus, ac virtute, moribus et forma excellenti elucebant; Caracciolus autem, quamvis ipse de parentum nobilitate gloriari posset, tamen in primis sauti progressus auspiciis opibus destitutus scribam agebat, patremque agnoscebat Caracciolum, vatem inclytum, sermonibusque illius acvi celebratum. Pandulfus Collenutius L. V. H. Neapol. et Abraamus Bzovius ad A. C. 1343. n. 3. et ad A. C. 1415. Plerumque res mortalium sic fluunt:

tolluntur in altum,

ut lapsu graviore ruant.

Anna altera Henrici VIII. conjux ad regni consortionem, thronique divinitatem blanditiis, blandisque amorum gratis pervenerat; sed ecce celerem, ac repentinam lubricae fortunae inconstantiam, amorisque ex suspitione cum alio communicati, regnique affectati taedium, quod eo ferocem Henrici indolem permovit, ut a Regia nominis Majestate Annam praecipitaret, et vitam florentiorem, venustates delicatas leporesque mirificos turpissimis carnificis manibus confeceret. Gratianus de cal. illustr. vir. quatuor Britonum Reginas volubilis fortunae ludibria recenset, sed pro more et sacrorum propensione magis in Catharinam et Mariam, quam in reliquas propendet, minusque liber a perversis animi motibus existit, et vel omne iracundiae virus in Annam Boleniam evomit, quam ex famoso Henrici pellicatu genitam, et in Lupara adversa pudicitiae fama nobilitatam, et cognomine Egvae Anglicae notam adstruit p. 266. edit. Paris. Galliarum monimenta multa litteris consignarunt, captiosamque regnandi rationem, multorum innocentium sanguine conspersam, ac saepius in damnatorum oraculorum investigatione nixam, mentemque in Aulas, suosque Ministros versatilem, et ad vanas ablectandi spes, praecipitesque prolapsiones Catharinae Medicae compositam, luculenter depinxerunt: cujus atrocitas, sanguinolentum iudicium, horrenda laniena, posterisque, Thuano afferente, damnata Valesios dedere praecipites, et Burbonianam gloriam ad regni solum liliaque evexerunt, et in Henrico M. et Ludovico glorioso cum orbis stupore, et perenni Gallici Nominis amplificatione feliciter conservarunt. Sagaciter perspexerat Catharina, Regnorum felicitatem in laeto liberorum, et justo progeni

JK II m 422

genici numero fundari : hinc quoties ipsi filia vel filius nasceretur , semper Fernelio , Medico percelebri , et salutis suae custodi X. millia thalerorum dinumerari iussit , quam benevolae mentis propensionem Scaliger BON GAGNE appellat , sed ipsa iusta Dei ultione liberorum Regiorum , stirpisque Valefae extinctionem vidit , suoque exemplo pertristi orbitatis iacturam comprobavit . Vita Catharinae , Thuanus , Bullart Tom. II. Liv. 2. fol. 84. Scaligeriana Fernelius , et de orbitate toleranda Jacobi Gutharii Choartius major . Maria Scotica , omnibus gratis , venustate , miroque aspectu , et statura affabre a natura benigna efficta , redundans , et duorum Regnorum Domina , Regumque conjux tumultuum et internorum dissidiorum causa Gallias repetens , ab Elisabetha intercipitur , et in castellum arctioris custodiae Pomfreaunum Scotiam versus conditur ibi , novis molitionibus contra Elisabetham , auctore Iacobo Balsurio , textis , capitis poenam luit , hoc tragico documento posteros instruens , perfidiam non manere inultam , Deumque vindicem experiri , illorumque Principum ac Regum mores Deo exosos existere , qui suis libidinibus freti , et divinorum mandatorum ignari exaestuans superbiae spiritu abripiantur , nec Deum immortalem , sanctasque ejus leges decenti cultu reverentur : Deique proprium esse homines ad thronos et altiores dignitates evehere , rursusque contulis libidinis stimulis in pulverem decipere , omniique gloria , et honorum splendore privare . Augustus Buchnerus Vol. II. Orat. Acad. Fest. fol. 305. Georgius Buchananus in Hist. Scot. p. 701. Leti in vita Elisabethae p. 168. et in vita Sixti V. p. 392. Haec verba Maria in pegmate ad populum pronunciauit : Ecce ego vobis novum aeternumque adapero theatrum , videtis Reginam in conspectu mortalium , publiceque morientem . Mea consuetudo antea sic non ferebat vestes multis praesentibus deponere , multominus carnificum et licitorum opera uti ; veruntamen Dei decretum stat firmum , ratum ac fatale , nullaque humana sapientia , precibusque declinari potest . Sixtus V. atrocioris animi , sed simul strictioris iustitiae Praeful , comperta violenta Mariae nece , latera oculosque Angliam versus convertit , haec prae nimia laetitia , animique exultatione verba effundens : O fortunata , omniumque felicissima Heroina Elisabetha , quae in omnem saeculorum memoriam digna existit , ut regium sanguinem videret profusum , et caput Diademate redimitum , et ad pedes pulveremque devolutum , publicae tranquillitatis ergo abscissum . Leti c. V. p. 176. Quantas turbas inter Lusitanos non ita pridem , Alfonso et Petro regnantibus , excitaverit Maria Francisca Elisabetha Sabauda , proloquitur historia superioris saeculi , versanturque tricae , callidaeque consilia , fraudibus Patris Lojolitae De Ville inflammata magis et sustentata in memoria Aularum et Principum , et certe nunquam dispensatio contra leges D. in causa matrimonii cum duobus fratribus facta , et longinqua in Terceram Insulam Alfonso deportatio , et de throno dejectio , consecrataque Alfonso ad conjugium impotentia , filiae procreacione ex summi status Ministri relatione refutata , oblivionis silentio in Europa cultiore obtegentur . Orator , qui laudes hujus Reginae posteris commendavit , misericordiam Mariae prudentiam , et exquisitam togae rerum peritiam , pietatem latentem et in pectore absconditam , nemini que apertius Patre de Ville cognitam , et pro indole sancti sanctorum supremo tantum sacerdoti reserata , praedicat , qui vel ideo Lusitanos felices , et ter quaterque beatos proclamat , quod Sabaudia illis submiserit reginam de caelo delapsam , et admirandis prorsus caelestibusque dotibus exornatam . Laetiora divina et auspicata Augustae compellat , ad quam argumenti bonitate jam dilabor , exempla L. B. suppeditabit , et Augustarum quamplurium exemplis fortunata mulierum imperia ostendet , simulque nominis significationem paullo uberius ex numis , et praecellentium historicorum scriptis excutiet , qui modo in debita Amplissimum , maxime Venerandorum et splendorum meritorumque gloria in hac Civitate , montium jugis affixa . Procerum utriusque Ordinis praestantium , ad consuetam Musarum nostrarum illustrationem , Examiniisque verni solennitatem invitatione , et aequa pro honesto accessu gratiarum actione , amplioem dicendi ubertatem , vel sic Parnasi Praefide praecipiente , intercido . P. P. Dominica in Albis 1708.

mc

FK 109

II m
922

10

AD
PUBLICVM LYCEI SNEEBERGENSIS

EXAMEN

XVI. CAL. MAI,
ET SEQVENTIBVS DIEBVS PRISCORVM CONSVETVDINE
INSTITVENDVM, SVB CONTINVTIONE

SCHEMAT
TRIVM NVMORVM,

QVIBVS IMPRESSA CERNITVR AVGVSTORVM CA
NERONIS ET GALBAE EFFIGIES, CVM MANV PORREC
ORDINES CIRCVMSTANTES PRO ROMANORVM
MORE ADLOQVENS,

ET
INTROITVS CONCINNIORIS IN
AVGVSTAM

VOCEM SVB PERVERSA REGNANDI LIBID
AVGVSTARVM FAMOSARVM
CAVSSA,

VENERANDOS LYCEI NOSTRI DN. INSPE
ET QVOTQVOT EX PROCERVM VTRIVSQVE ORDINIS NVMERO
TIORIBVS MVSIS FAVENT, CONVOCAT, SIBIQVE ILLORVM
HONORIFICAM PRAESENTIAM EXORAT

M. IOANNES DOPPERTVS, Schol. Snee
RECTOR.

SNEEBERGAE,
Praelo HENRICI FVLDAE.

